

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudců JUDr. Brigity Chrastilové a doc. JUDr. Petra Průchy, CSc., v právní věci **žalobců: a) T. T, b) A. R.**, **c) nezl. V. S.**, všichni zastoupeni Mgr. Pavlem Marťánem, advokátem, se sídlem Latrán 193, Český Krumlov, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, poštovní přihrádka 21/OAM, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 28. 7. 2004, č. j. 24 Az 6/2004 - 39,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Ministerstvu vnitra **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutími Ministerstva vnitra (dále též „žalovaný“) ze dne 10. 12. 2003, č. j. OAM - 5016/VL - 19 - BE07 - 2002 a č. j. OAM - 5015/VL - 19 - BE07 - 2002, nebyl žalobcům a), b) a c) udělen azyl pro nesplnění podmínek ustanovení § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu). Zároveň žalovaný rozhodl, že se na žalobce a), b) a c) nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 citovaného zákona. Správní orgán rovněž uvedl, že v průběhu správního řízení bylo prokázáno, že důvodem žádosti o udělení azylu žalobkyně a) jsou ekonomické problémy – chudoba a nezaměstnanost, problémy s manželem její dcery – žalobkyně b), zdravotní problémy a obava z postihu za účast na protestu běloruských podnikatelů. Důvody žádosti o udělení azylu v případě žalobců b) a c) byly shodné s žalobkyní a).

Samostatnými žalobami podanými v zákonné lhůtě se žalobci domáhali zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 12. 2003, č. j. OAM - 5016/VL - 19 - BE07 - 2002

a č. j. OAM - 5015/VL - 19 - BE07 - 2002. Žalobci napadli v žalobách výroky rozhodnutí žalovaného v rozsahu výroku o neudělení azylu podle § 12 a § 14 zákona o azylu a o nevztažení překážky vycestování podle § 91 téhož zákona. Žalobci namítli porušení ustanovení § 3 odst. 3 a 4, § 32 odst. 1, § 46 a § 47 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, ve znění pozdějších předpisů (správní řád), a dále porušení § 12 a § 91 zákona o azylu. Uvedli, že se domnívají, že splňují zákonné podmínky pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, resp. minimálně pro vztažení překážky vycestování podle § 91 téhož zákona. Pokud jde o skutkové důvody, odkázali na obsah správního spisu žalovaného, zejména na žádosti o udělení azylu a protokoly o pohovoru.

O žalobách rozhodl po spojení věci ke společnému projednání Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 28. 7. 2004, č. j. 24 Az 6/2004 - 39, tak, že žaloby jako nedůvodné zamítl. V odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že žalobci uplatněné důvody nelze podřadit pod žádný zákonný důvod, pro který lze azyl udělit a nebyly tak splněny zákonné podmínky pro jeho přiznání.

Proti tomuto rozsudku Krajského soudu v Ostravě podali žalobci (dále jen „stěžovatelé“) kasační stížnost.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas. Jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná. Stěžovatelé jsou zastoupeni advokátem.

Jako důvody kasační stížnosti stěžovatelé výslovně uplatnili důvody podle § 103 odst. 1, písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatelé v kasační stížnosti uplatňují důvod obsažený v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., a tvrdí, že krajský soud nesprávným způsobem posoudil právní otázku, zda na tvrzené a prokázané jednání Běloruské republiky lze aplikovat ust. 12 nebo § 14 zákona o azylu. Důvod k podání kasační stížnosti stěžovatelé dále spatřují v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., když mají za to, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech, a proto soud, který ve věci rozhodoval, měl napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit. Uvádí, že mají důvodný strach z pronásledování z důvodu příslušnosti k sociální skupině podnikatelů, jež spočívalo v častých kontrolách běloruských státních orgánů, vysokém daňovém zatížení, předvolání na daňový úřad pro účast na protestních akcích apod. Uvádí, že krajský soud jim správně přiznal příslušnost k této sociální skupině ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, nesprávně však posoudil druhý předpoklad pro udělení azylu podle § 12 tohoto zákona, tedy důvodný strach z pronásledování z důvodu příslušnosti k této sociální skupině. V této souvislosti se zmiňují o politické situaci v Bělorusku, v jejímž kontextu mělo být popsané pronásledování posuzováno, avšak krajským soudem toto v úvahu bráno nebylo. Ze shora uvedených důvodů stěžovatelé navrhují napadené rozhodnutí zrušit a zároveň požádali o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti ve smyslu platné právní úpravy.

Žalovaný se ve svém vyjádření ke kasační stížnosti plně ztotožňuje se závěry Krajského soudu v Ostravě. Uvádí, že jak rozhodnutí správního orgánu, tak i rozhodnutí krajského soudu, byla vydána v souladu s právními předpisy, a odkazuje na obsah správního spisu, zejména na vlastní podání a výpovědi stěžovatelů učiněné ve správním řízení. K námitce, že stěžovatelům měl být udělen azyl podle § 12 nebo § 14 zákona o azylu, protože jsou příslušníky sociální skupiny podnikatelů a byli státním orgánem Běloruska – daňovým úřadem, postihování za účast na opoziční demonstraci. Žalovaný dále

uvádí, že na základě shromážděných informací, jež jsou součástí spisu, správní orgán dospěl k závěru, že v případě stěžovatelů není dán žádný z taxativně vymezených důvodů udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Ekonomické potíže a problémy s daňovým úřadem nelze bez dalšího považovat za pronásledování ve smyslu příslušných ustanovení tohoto zákona. Rovněž nebyl shledán žádný zvláštního zřetele hodný důvod udělení azylu podle § 14 zákona. Tvrzení stěžovatelů, že jim krajským soudem byla přiznána příslušnost k uváděné sociální skupině podnikatelů ve smyslu § 12 písm. a) zákona, je mylné a nemá oporu v kasační stížnosti napadeném rozsudku krajského soudu. Kasační stížnost považuje žalovaný za nedůvodnou, stejně tak i návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud napadené soudní rozhodnutí přezkoumal v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatelé uplatnili ve své kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že stěžovatelé uplatnili stížnostní důvody podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Podle § 103 odst. 1 písm. a) lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní předpis, popř. je sice aplikován správný právní předpis, ale tento je nesprávně vyložen. Podle § 103 odst. 1 písm. b) lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost. Skutková podstata je se spisy v rozporu, pokud skutkový materiál, jinak dostačující k učinění správného skutkového závěru, ve spise obsažený, vede k jiným skutkovým závěrům, než jaký učinil rozhodující orgán. Skutková podstata nemá oporu ve spisech, chybí-li ve spisech skutkový materiál pro skutkový závěr učiněný rozhodujícím orgánem, přičemž tento materiál je nedostačující k učinění správného skutkového závěru.

Nejvyšší správní soud dále konstatuje, že krajský soud při vlastním přezkoumání žalobou dotčeného rozhodnutí správně vyšel z dostatečně zjištěného skutkového stavu, který správně po právní stránce posoudil a zabýval se všemi výroky napadeného rozhodnutí v mezích žalobních bodů. Nejvyšší správní soud se plně ztotožňuje se závěry Krajského soudu v Ostravě a shodně s tímto soudem má za to, že stěžovateli uváděné důvody pro udělení azylu, a to jak v řízení před správním orgánem, tak potom obdobně i v řízení před soudem, nelze zařadit pod žádný zákonný důvod, pro který lze podle zákona o azylu žadatelům azyl udělit, anebo jinak řečeno, na jehož základě je na udělení azylu právní nárok. Podle názoru Nejvyššího správního soudu tak Krajský soud v Ostravě právní otázku v předcházejícím řízení posoudil správně. S ohledem na uvedené skutečnosti Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že krajský soud správně usoudil a rozhodl, že stěžovatelé nemají nárok na udělení azylu podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona o azylu, a že se na ně nevztahuje překážka vycestování podle § 91 citovaného zákona. S námitkami stěžovatelů se Krajský soud v Ostravě náležitým a vyčerpávajícím způsobem v odůvodnění svého rozhodnutí vypořádal.

Ostatně stěžovateli uváděné důvody, tedy ekonomické problémy v zemi původu – Bělorusku, problémy s manželem jedné ze stěžovatelek, zdravotní problémy, obava z postihu za účast na protestu běloruských podnikatelů, není důvodem, který je podřaditelný pod ustanovení zákona o azylu, neboť uváděné problémy nebyly zapříčiněny důvody pro azylové řízení významnými, tedy jejich rasou, národností, náboženstvím, příslušností k určité sociální skupině, či zastávanými politickými názory. Uváděné skutečnosti nejsou důvodem pro udělení azylu podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona o azylu. V kasační stížnosti tvrzený důvod – obavy z pronásledování z důvodu příslušnosti k určité sociální skupině, kterými jsou podle názoru stěžovatelů podnikatelé, nelze přijmout. Zákon o azylu pojem sociální skupina nevymezuje, lze však výkladem dospět k závěru, že „sociální skupina“ se skládá z osob podobného společenského původu nebo postavení, obdobných majetkových poměrů, společenských obyčejů apod. U podnikatelů proto nelze o sociální skupině hovořit. Na žadatele se v tomto případě nevztahuje ani překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že se Krajský soud v Ostravě napadeným rozsudkem nedopustil nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky v předcházejícím řízení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Krajský soud nepochybil, jestliže považoval rozhodnutí žalovaného za zákonné a neshledal na něm vady řízení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

Žalovaný správní orgán i Krajský soud v Ostravě postupovaly správně, když důvody uplatňované stěžovateli neshledaly jako důvody k udělení azylu a podle toho rozhodly.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Za této situace, kdy Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl, se z důvodu nadbytečnosti již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelé neměli ve věci úspěch, proto jim právo na náhradu nákladů řízení nenáleží. To by náleželo žalovanému. Protože však žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, proto bylo rozhodnuto tak, že Ministerstvu vnitra se nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. prosince 2005

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda senátu